

3. BACKHOLM GPS 57.4023858, 14.6216786

Av de sex backstugor, som för ungefär hundra år sedan låg vid den korta vägbiten mellan Sävsjöns utlopp och tingshuset i Komstad, finns två kvar. Den ena är Backholm. Fast efter alla på- och tillbyggnader under årens lopp är det länge, sedan den gjorde skäl för beteckningen backstuga.

Backholm byggdes ganska säkert år 1876 som bostad till målaren Anders Johan Sandholm och hans hustru och dotter. Det nygifta paret Sandholm hade kommit till Ljunga 1862 och då fått sin bostad i det bara några år gamla skolhuset vid Sävsjön, dvs den byggnad, som de flesta ännu kallar Hantverkargården. Skolhuset innehöll en skolsal och så bostad för läraren. Det var i den senare Sandholm fick bo, eftersom den för det mesta stod tom. Läraren skötte nämligen undervisningen även ute i Ljunga by och i Hylletofta och bodde alltså oftast där. Kontant hyra behövde Sandholm inte betala. I stället ålåg det honom att svara för tapetsering, målning av fönster, dörrar, tak, bord och bänkar samt lagning av kakelugnen, som rök in. Även om skolhuset togs i bruk 1855, tycks det alltså inte då ha varit målat etc. invändigt. I Sandholms "hyresavtal" ingick också, att familjen måste lämna lärarbostaden under varje skolperiod. Terminen var visserligen inte så lång, men nog måtte det ändå ha varit besvärligt att behöva flytta ut åtminstone ett par gånger varje år. Man kunde knappast ta om fast bostad.

År 1875 blev det ändring. Sockenstämman beslöt, att socknen i fortsättningen skulle hålla sig med egen lärare. Sedan man reparerat och byggt till, flyttade följande år den nye läraren, Johan Lindberg, in i lärarbostaden. Och familjen Sandholm fick alltså en egen bostad i det nybyggda Backholm. Säkert kändes det ganska skönt.

Hur det var med målare Sandholms hantverksskicklighet, råder det delade meningar om. Han spädde nämligen färgen med svagdricka och det var kanske inte alltid så bra, för det tog tid, innan den torkade. Ja, ibland torkade färgen inte alls, inte helt åtminstone. Häromåret fanns fortfarande i Komstad ett bord, där färgen ännu inte riktigt torkat, där ytan klubbade en aning. Efter så där hundra år!

Helnykterist var Sandholm inte, sägs det. Åtminstone lär han då och då ha vandrat in till samhället och där läskat sin torra strupe med ett antal öl eller kanske något ännu starkare. En gång, berättas det, hade han på hemvägen hunnit en bit ner i Kvickaliden, när han blev så trött, att han lade sig vid gårdsgården i dikeskanten och somnade. Yr och eländig vaknade han fram på nattkröken och försökte orientera sig i mörkret. Hans famlande händer fann den

ojämna gårdsgården. "Här behöver spacklas" , konstaterade han då - målaren fanns där trots fyllan och villan.

För historiens sanningshalt garanteras inte. Den berättades, när namnstolpen sattes upp vid Backholm.

När hustrun Ulrika dog 1899, blev Sandholm ensam i stugan. Enda barnet, dottern Johanna Maria Albertina, hade för länge sedan lämnat hemmet. År 1902 flyttade Sandholm över vägen till Östreslätt, där han på nyårsafton gifte sig med den jämnåriga Sofia K lod.

De närmast följande åren står ingen skriven i Backholm. Huset "eger gästgifware Svensson i gården", står det. Kanske använde han det som tillfällig bostad för tjänstefolk eller andra. I varje fall bor drängen Sven August Månsson med hustru och dotter i Backholm under åren 1907-08.

År 1909 byter Backholm ägare och köps av snickaren Gustaf Klasson, som flyttar hit från Hylletofta tillsammans med föräldrar och syskon. Fadern, Klas Larsson, är också snickare.

Nästan omedelbart efter inflyttningen gifte sig Gustaf Klasson med Anna Sandahl, äldsta barnet av tolv till torparen Johan Sandahl på Johannesberg under Skrapstad. Hon hade haft bageri någonstans bakom Sven Peterssons speceriaffär vid Storgatan i Sävsjö.

Nu fanns det alltså två lägenheter i huset, som tydligen byggts om av de snickarkunniga far och son. Fast de var egentligen möbelsnickare. Klas Larsson dog 1917, barnen flyttade hemifrån och hustrun Anna Maria blev ensam kvar. Hon fick också uppleva, att sonen Gustaf, husägaren, avled 1927, innan hon själv gick bort 1933. Åren 1927-29 bodde det ännu en familj i Backholm. Det var skraddaren Ruben Johansson, som var gift med Anna Sandahls yngsta syskon Berta - det var 24 år mellan systrarna. Familjen Johansson flyttade till Vrigstad, där Ruben fick anställning på Runstedtska Färgeriet.

Johanssons följdes av skogsarbetaren m.m. Anton Berg och hans hustru Elsa. De kom från Bringetofta och stannade i fjorton år till 1943, då de flyttade till Målen i kyrkbyn.

Som ägare till Backholm står slutligen Gustafs och Annas båda barn Margit och Ingvar. Båda gifte sig och Backholm moderniserades och byggdes ytterligare till. Margit Claesson, som varit nåtlerska på Säfsjö Skofabrik, gifte sig med sågverksarbetaren Sigvard Lindqvist och brodern Ingvar, som blev maskinsnickare, med Vera Johansson. I båda äktenskapen föddes en dotter .Anna Claesson hade gått bort 1938 och fick aldrig uppleva de båda barnbarnen, som kom att växa upp i Backholm för att så småningom lämna hemmet. På 1980-talet blev det allt tommare i Backholm, sedan Margit avlidit 1985, Ingvar 1988 och Sigvard 1989. Vera Claesson, som med åren blivit svårt handikappad och slutligen rullstolsbunden, bodde trots detta ensam kvar till sin död 2001. Backholm har sedan fått nya ägare och blivit fritidshus för en dansk familj.

B. Backholm

Komstad Backegård

Mål. Anders Johan Sandholm	född 1838	i Hylletofta	
h. Ulrika Sjöberg	" 1828	" Svenarum	
d. Johanna Maria Albertina	" 1862	" Ljunga	1882 t. Öggestorp
Dr. Sven August Månsson	född 1873	i Rödeby	
h. Ester Maria Karlsdtr	" 1887	" Skepperstad	
d. Svea Elisabeth	" 1907	" Ljunga	
Snick. Klas Vilhelm Larsson	född 1839	i N. Sandsjö	
h. Anna Maria Hylander	" 1842	" Hylletofta	
s. Frans Elfin	" 1879	" "	1910 t. Fridenberg
d. Selma Maria Cecilia	" 1884	" "	1911 t. Byarum
hennes s. John Albin	" 1905	" "	1912 t. "
s. Ernst Robert	" 1889	" "	1919 t. "

Snick. Gustaf Alfred Klasson född 1874 i Bringetofta
 h. Anna Carolina Sandahl " 1873 " Rogberga
 d. Sigrid Auda Cecilia " 1911 " Ljunga död 1914
 d. Margit Elsa Ingeborg " 1913 " " se nedan
 s. Gustaf Edvin Ingvar " 1918 " " se nedan

Skr. Mats Ruben Johansson född 1889 i Fröjered
 h. Berta Hilma Gustava Sandahl " 1897 " Vallsjö
 s. Gustaf Yngve " 1918 " Ljunga
 s. Arvid Ivar

Arb. Karl Anton Berg född 1890 i N. Sandsjö
 h. Elsa Adelina Vikt. Karlsson " 1898 " Nydala

Mask.snick. Gustaf Edvin Ingvar Claesson född 1918 i Ljunga
 h. Vera Hildegard Josefina Johansson " 1923 " Vrigstad
 d. Inga-Britt " 1950 " Sävsjö

Sågv.arb. Sigvard Gunnar Valentin Lindqvist född 1910 i Nävelsjö
 h. Margit Elsa Ingeborg Claesson " 1913 " Ljunga
 d. Barbro Anne-Charlotte " 1946 " Nässjö